

Obremenitev na delovnem mestu in vloga vodilnih kadrov

Strategije za zdrava delovna mesta in gospodarski razvoj.

*MEDNARODNA KONFERENCA KAKO Z BOLJŠO ORGANIZACIJO DELA IN BOLJŠIM VODENJEM DO ZDRAVJA IN ZADOVOLJSTVA
DELAVCEV, ponedeljek, 13. oktober 2014*

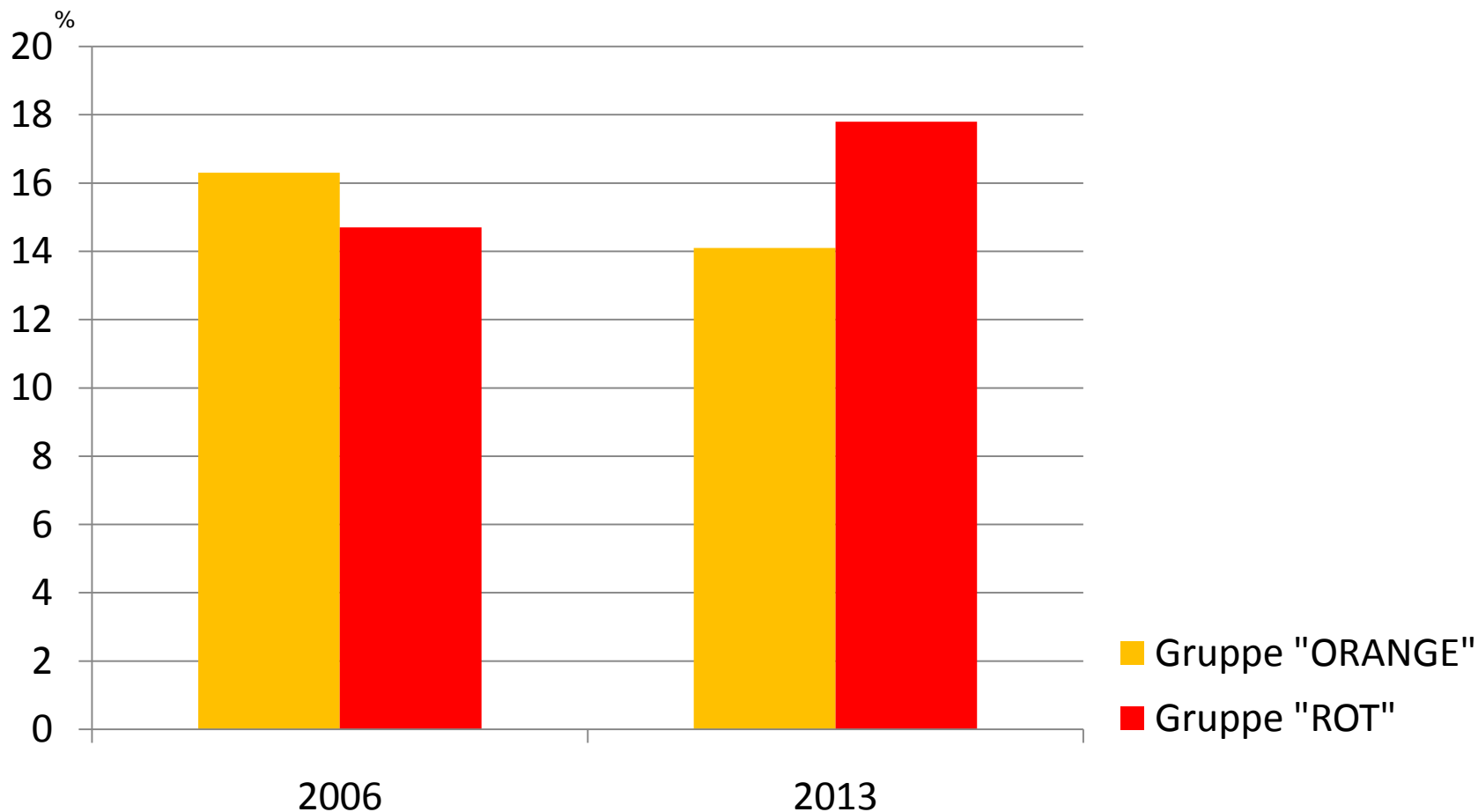
Inštitut za psihologijo, Univerza v Gradcu, Avstrija
Dr. Paul Jiménez

paul.jimenez@uni-graz.at

13. oktober 2014

Obremenjenost stalno narašča

Število oseb, ki spadajo v kategorijo srednje zahtevnosti (oranžna) in visoke zahtevnosti (rdeča).

Zahtevnost je bila izmerjena na podlagi vprašalnika EBF (Jiménez & Kallus, 2010).

Aktualni podatki iz ankete o avstrijskem delovnem prostoru iz leta 2013, ki jo je izvedla raziskovalna ekipa skupaj z Univerzo v Gradcu. Reprezentativna anketa med Avstrijkami in Avstrijci.

A large rock formation with a rope bridge and a cave entrance. The rock is grey and brown, with some green moss. A rope bridge is stretched across the rock, and a person is walking on it. A cave entrance is visible on the left. A person in a blue shirt is standing in the cave. A tree with yellow leaves is in the foreground.

Vzemimo za primer ...

preprosto
dobre, "močne"
plezalce?

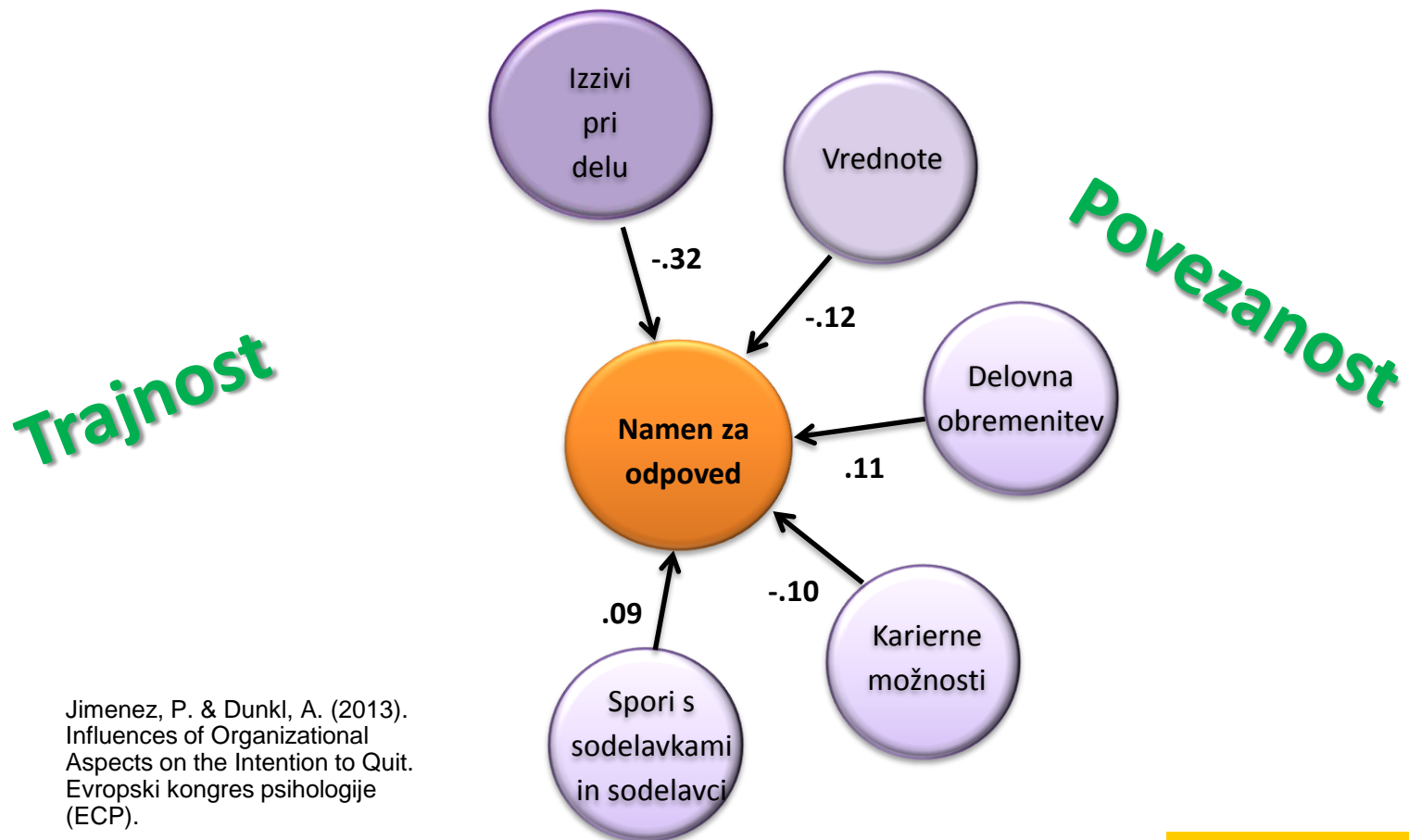
Obremenitve . . .
Kdor lahko – ta gre.

**Kaj najbolj spodbudi željo po
odpovedi?**

Obremenitve – kaj vodi k odpovedi?

- Visoka delovna obremenitev
- Nizko plačilo
- Malo izzivov pri delu
- Konflikti vrednot
- Omejene karijerne možnosti
- Spori s sodelavkami in sodelavci
- Drugo . . . ?

Ljudje hočejo izzive in dobro kulturo podjetja

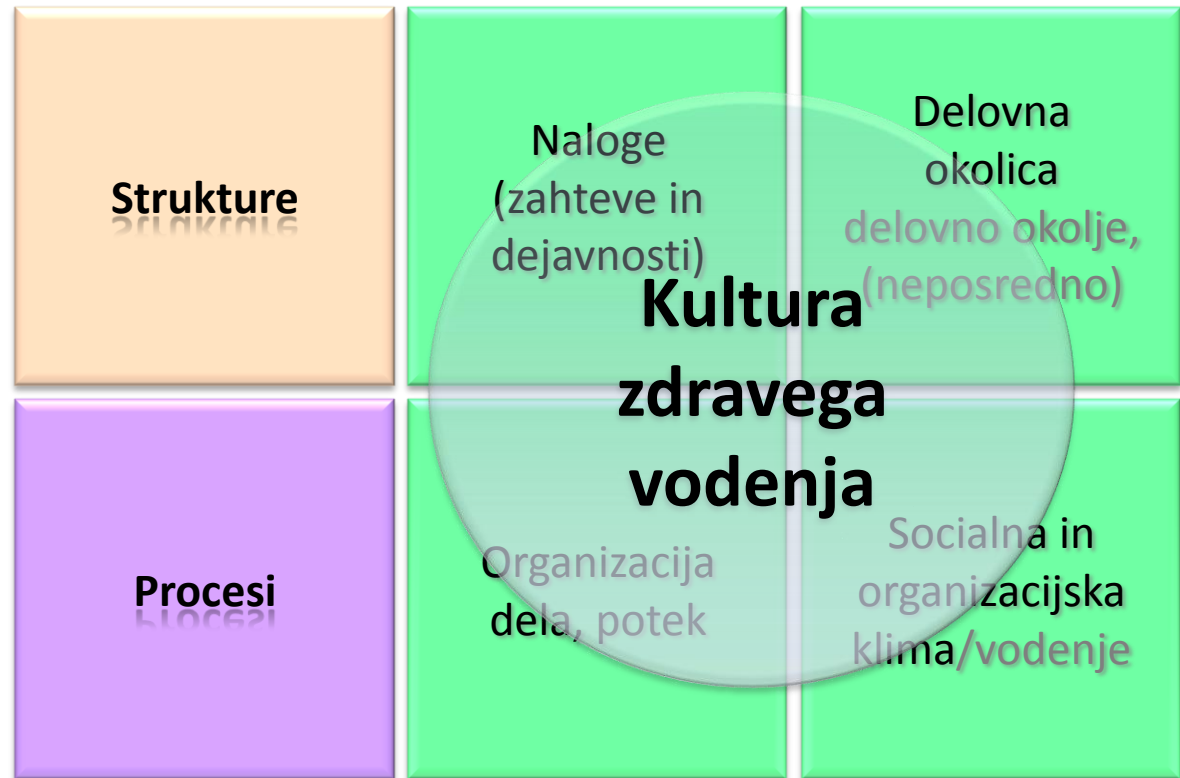
Jimenez, P. & Dunkl, A. (2013). Influences of Organizational Aspects on the Intention to Quit. Evropski kongres psihologije (ECP).

Kje so vzroki obremenitev na delovnem mestu?

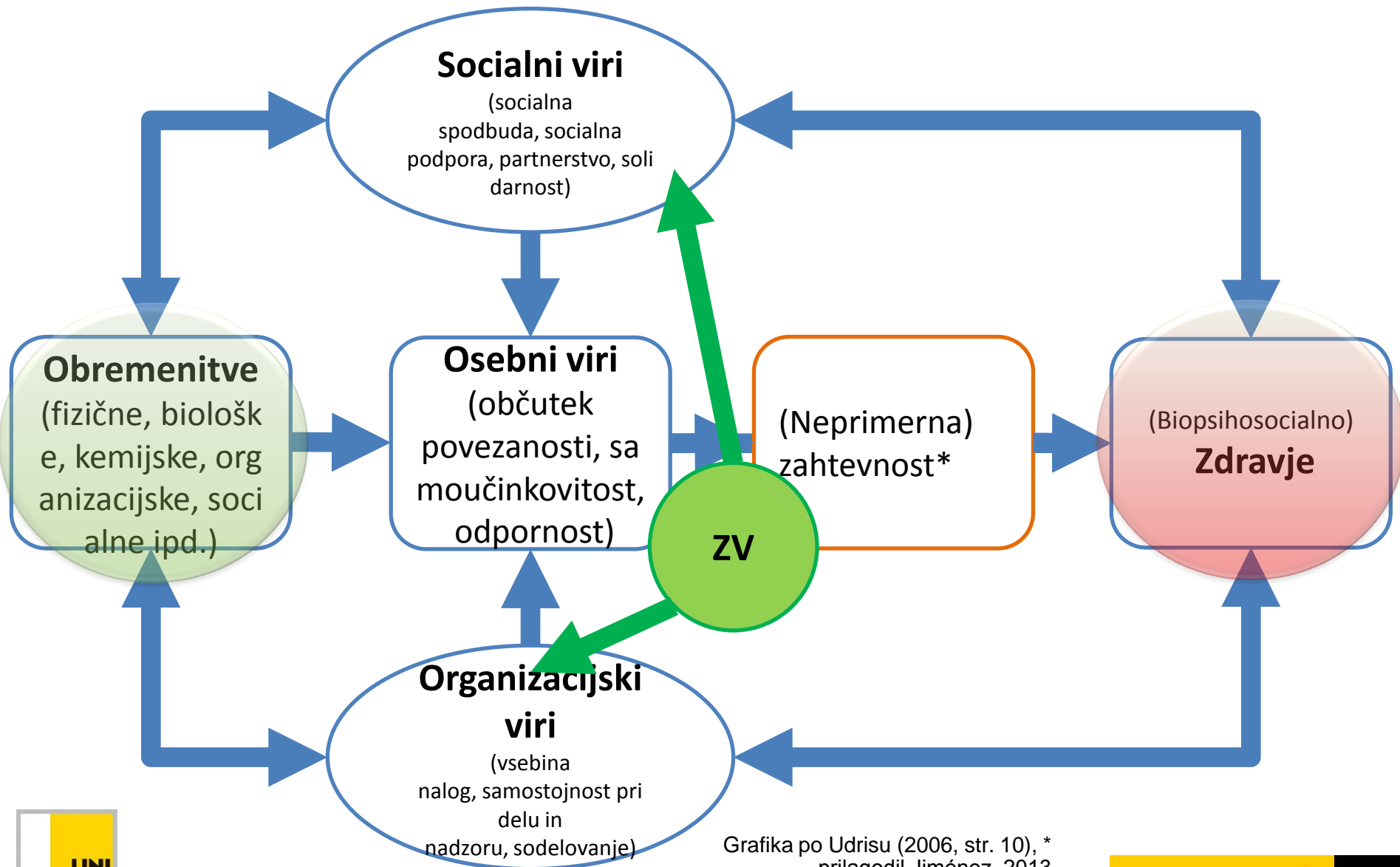

Glej tudi OCENO VREDNOTENJA PSIHIČNIH OBREMNITEV NA DELOVNEM MESTU V OKVIRU SMERNIC NADZORNE IN SVETOVALNE DEJAVNOSTI ZA DELOVNO INŠPEKCIJO, avgust 2013.

Področja vrednotenja po modelu Univerze v Gradcu, Jiménez & Kallus, (2013), glej tudi ISO 10075-1:A.1 in ISO 10075-2, 4.1, A.1

Model obremenitev, virov in zdravja

Grafika po Udrisu (2006, str. 10), * prilagodil Jiménez, 2013

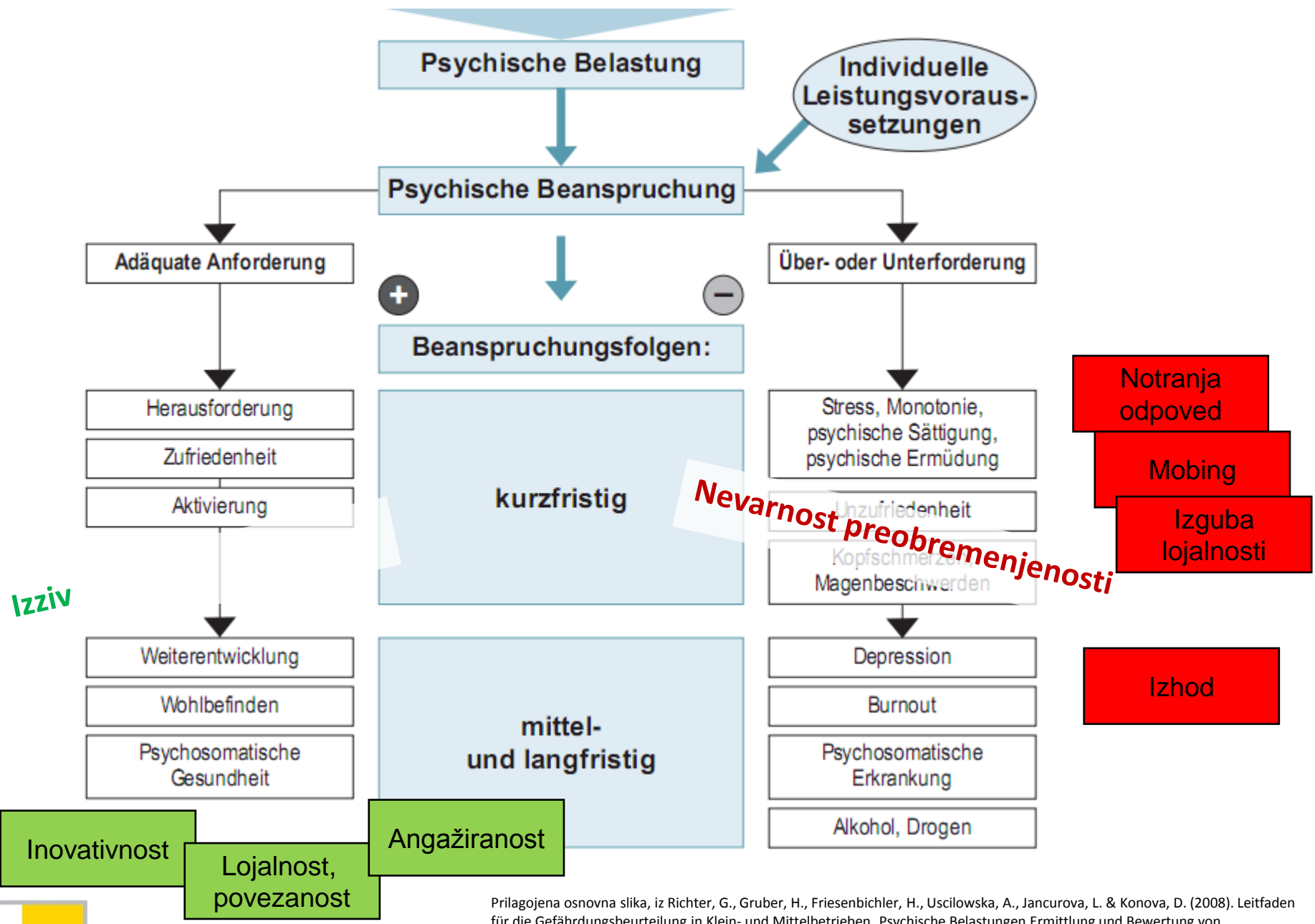

Kultura vodenja in delovna motivacija

Kultura zdravega vodenja	Stres	Angažiranost	Demotivacija
Zavedanje o zdravju		,30	-,37
Delovna obremenitev		,25	-,34
Samostojnost pri delu		,41	-,42
Priznavanje		,39	-,45
Občutek pripadnosti		,34	-,36
Pravičnost		,38	-,44
Vrednote		,40	-,48

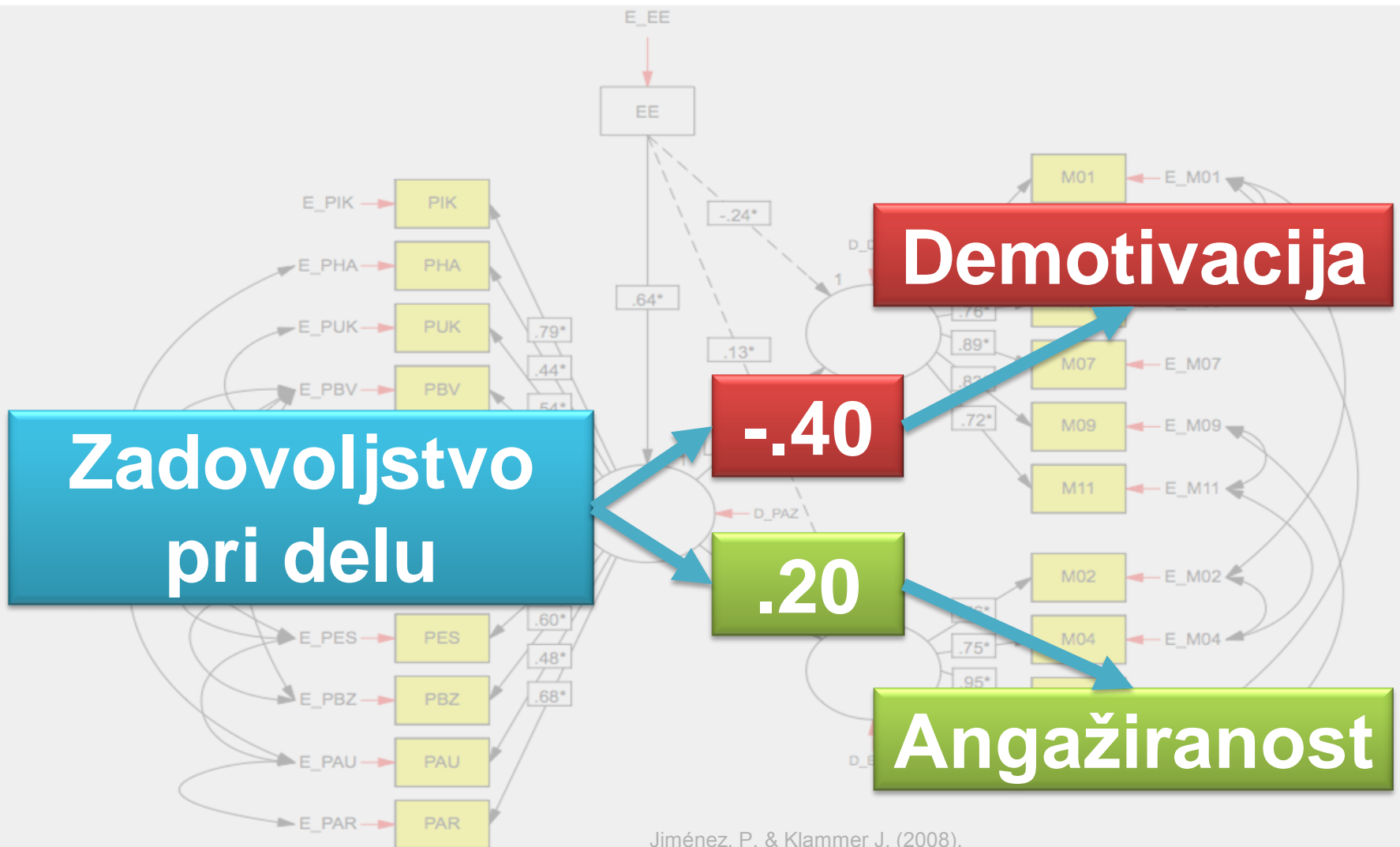
N = 233

Jiménez & Dunkl (2014). Avstrijski reprezentativni vzorec iz leta 2014

Prilagojena osnovna slika, iz Richter, G., Gruber, H., Friesenbichler, H., Uscilowska, A., Jancurova, L. & Konova, D. (2008). Leitfaden für die Gefährdungsbeurteilung in Klein- und Mittelbetrieben. Psychische Belastungen Ermittlung und Bewertung von Gefährdungen; Festlegen von Maßnahmen. Str. 5. Bochum, Verlag Technik & Information e.K.

Kaj vpliva na angažiranost?

Jiménez, P. & Klammer J. (2008).

K zaposlenim usmerjeno vodenje in vplivi

Izkazovanje empatije (Scott et al., 2010)

Vplivi na zaposlene

- fizične težave ↓
- splošno dobro počutje ↑
- motivacija za doseganje ciljev ↑

Upoštevanje "ravnovesja med poklicnim in zasebnim življenjem" (Berkman et al., 2010)

Vplivi na zaposlene

- dejavniki tveganja srčnih bolezni (npr. diabetes, prekomerna telesna teža, krvni tlak, kajenje, holesterol) ↓
- kakovost spanja ↑

Avtonomija/nadzor (Nahrgang et al., 2011)

Vplivi na zaposlene

- izgorelost ↓
- angažiranost ↑

Jiménez, P., Winkler, B. & Dunkl, A. (2013). Health Relevant Leadership Dimensions. Razvoj vprašalnika za merjenje zdravega vodenja. Plakat, predstavljen na 16. kongresu Evropske zveze psihologije dela in organizacije, Münster.; zasnovan na lestvici AWS – (Leiter & Maslach 1999; Leiter 2008)

Kaj lahko stori podjetje?

Najprej delo, potem zabava.

Zakon o varnosti in zdravju pri delu (primer Avstrije)

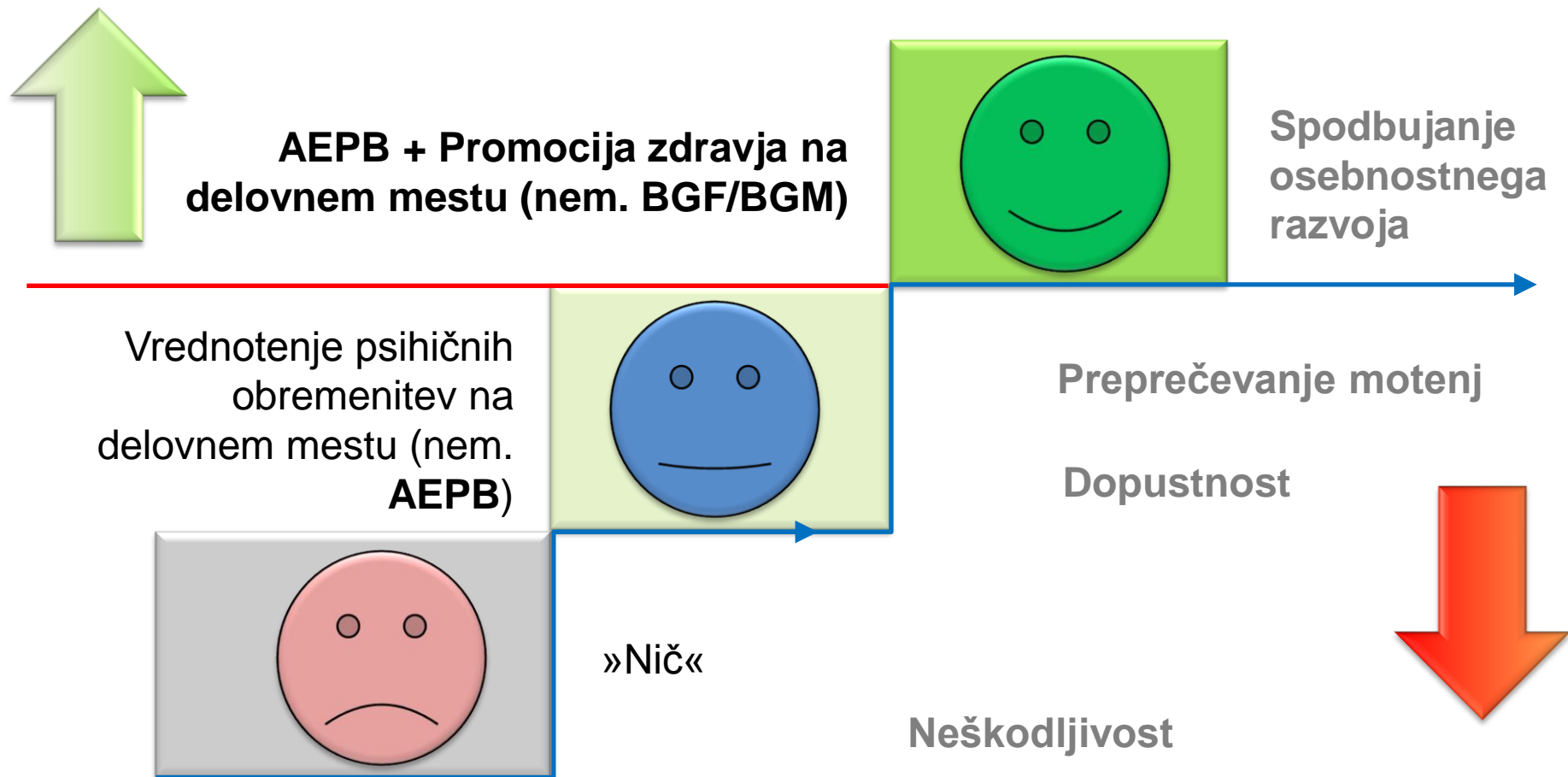
Opredelitev pojmov, 7. odstavek 2. člena

(7) Unter Gefahrenverhütung im Sinne dieses Bundesgesetzes sind sämtliche Regelungen und Maßnahmen zu verstehen, die zur Vermeidung oder Verringerung arbeitsbedingter Gefahren vorgesehen sind. **Unter Gefahren im Sinne dieses Bundesgesetzes sind arbeitsbedingte physische und psychische Belastungen zu verstehen, die zu Fehlbeanspruchungen führen.**

(7a) Unter Gesundheit im Sinne dieses Bundesgesetzes ist physische und psychische Gesundheit zu verstehen.

Avstrijski zakon o varnosti in zdravju
pri delu
(ArbeitnehmerInnenschutzgesetz, ASch
G), kakor je bil nazadnje spremenjen
leta 2013

Promocija zdravja na delovnem mestu je koristna preventiva

Štiri stopnje vrednotenja ukrepov pri oblikovanju dela gl.
Ulich (1980, 2005)

Rezultati

- Vodilni kadri so ključni vzvod organizacije
- Analiza struktur in procesov, ki vplivajo na vodenje in zavirajo uspeh
- Vodenje mora dovoliti – vrednote, kultura organizacije predstavlja okvir
- Vodilni kadri potrebujejo podporo
- Spoštovanje kot osrednji temelj
- Dopuščanje angažiranosti – preprečevanje demotivacije
- Kultura vodenja, ki spodbuja promocijo zdravja, pomaga vsem in vodi h gospodarskemu uspehu

Paul Jiménez

paul.jimenez@uni-graz.at
<http://webpsy.uni-graz.at/aou/>